

Силабус курсу
ОСОБИСТІСТЬ В УРБАНІЗОВАНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 033 Філософія
Освітньо-професійна програма: «Аналітика суспільних процесів»
Кількість кредитів: 3
Рік підготовки: 1; семестр: 2
Компонент освітньої програми: вибіркова
Дні занять: вівторок 12.45-14.05, ауд. 103
Консультації: понеділок 14.20, ауд. 1212
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	Кандидат економічних наук, доцент кафедри філософії та суспільних наук – Грушко Віктор Сергійович
Контактні телефони викладача:	097 145 38 41
Е-mail викладача:	grushko.vs@gmail.com
Сторінка викладача	http://tnpu.edu.ua/faculty/history/grushko-v-ktor-serg-yovich.php?clear_cache=Y

Анотація дисципліни

«Особистість в урбанізованому суспільстві», як дисципліна закладає основи розуміння не лише місця особистості у сучасній урбанізованій соціальній реальності в якій доводиться їй себе реалізовувати, але також зорієнтовує у пануючих на сьогодні тенденціях та закономірностях, що спрямовують сучасників у суспільні реалії завтрашнього дня. Окрім того, ознайомлює студентів із особливостями включення людей у швидко наростаючі процеси трансформації урбанізованого суспільства у нові стани та сприяє формуванню свідомих й активних співтворців сучасного соціуму.

Мета курсу: полягає у формуванні знань щодо оптимального становлення особистості у сучасному урбанізованому суспільстві, формування її внутрішнього світу, складнощів взаємодії з різними аспектами складної соціальної реальності сучасного міста, розуміння механізмів взаємодії особистості і міського середовища, аналізу особливостей самореалізації особистості, розбудови свого соціального простору, проблем і викликів з якими доводиться мати людям у динамічній реальності значного скупчення населення.

Основні завдання: формування у студентів основ розуміння людини, як соціальної істоти, яка виступає невід'ємною складовою сучасного урбанізованого суспільства; ознайомлення з особливостями становлення і розвитку особистості, її внутрішнього світу у процесі взаємодії з функціонуванням, розвитком і трансформацією сучасного урбанізованого соціуму; допомога студентам в усвідомленні окремої особистості свого місця, ролі та можливостей у новітніх урбанізованих суспільних реаліях; вироблення навичок взаємодії між людьми, які є носіями різних соціокультурних, світоглядних, ментальних та інших установок; підготовка студентів до їх майбутньої професійної діяльності, як аналітиків суспільних процесів.

Зміст дисципліни «Особистість в урбанізованому суспільстві» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 033 філософія (Аналітика суспільних процесів), норм і традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
- / 2	1. Витоки сучасних уявлень про особистість і суспільство	Матеріалістичне та ідеалістичне розуміння проблеми формування зв'язку між особистістю та суспільством. Зростання ролі особистості у суспільному розвитку, Воля як атрибут людського існування. Протиріччя між цінностями особистості та реаліями суспільного життя. К.Маркс про роль особистості. А.Камю про сенс життя. І. Канта про вчинки людей і якість стосунків у суспільстві. М. Хайдеггер про феноменологію людського буття. Тейяр де Шарден про єднання без змішування.	Питання
2 / 2	2. Особистість в інформаційному світі	Зміни процесів інтелектуальної, духовної діяльності під впливом інформаційної революції. Перенасичення інформацією. Інформація, як соціально-економічний та культурний фактор. Інформатизація, як соціально-історичний процес. Інформатизація і процеси соціальної інтелектуалізації. Взаємопереплетення соціальні, технологічної, економічної, політичної та культурної сфер засобами інформаційними технологіями. Медіатизація суспільства.	Питання, кейси
2 / 2	3. Культура. Цивілізація. Постмодерн.	Культура модерну на зламі Античності та Середньовіччя. Модерн Нового часу. Постмодерн, як остаточний розрив з традицією. Руйнування меж між елітарною та масовою культурами, між реальним та ірреальним. Перехід від класичного антропоцентричного гуманізму до універсального гуманізму. Процеси егалітаризації і лібералізації. «Цивілізація молодих».. Культурний плюралізм, Хаос, що породжує нове.	Питання, кейси
2 / 2	4. Особистість в умовах віртуалізації суспільства	Комп'ютеризація. Інформаційне суспільство. Тиражування інтелектуального продукту. Соціальна організація та інформаційні технології. Мережеві співтовариства. Пріоритет комунікації над знанням. Інформація, як стимул для діяльності. Комунікації, як потоки символів. Створення образів, як маніпулювання знаками і символами. Симуляційні технології віртуальної соціальної взаємодії. Кіберкапіталізм.	Питання, кейси
2 / 2	5. Особистість в контексті глобалізації	Ф. Бродель і Д. Дольфус про глобалізацію, як етап розвитку капіталізму. П. Бергер про глобалізацію, як процес універсалізації та вестернізації культури, космополітизації та уніфікації стилів життя, форм поведінки. Е.	Питання, кейси

		Гідденс та М. Медоуз про глобалізацію соціальних відносин. Глобалізація, як процес інтерсоціальної гіпервзаємозалежності. Глобалізація, як процес зміни національного суверенітету. Багатомірність особистості в умовах глобалізації. Руйнування індивідуальності,	
2 / 2	6. Особистість в технотронному суспільстві.	Технотронна ера Збігнева Бжезінського. «Безплідні, лишні маси» поглинуті світом розваг. Цифровізація життя людей. Цифрократія, як безособовий, цифровий різновид влади. Цифра, як функція керуючого сигналу. Електронні команди, шляхом натискання клавішів комп'ютера, як засіб миттєвого впливу на дії мільйонів людей. Одномірні люди числового світу. Відчуження людей один від одного і перетворення їх в ізольовані «атоми». Цифрова людина Пост-людина..	Питання, кейси
2 / 2	7. Грошова цивілізація у перспективах розвитку особистості і суспільства	Фінанси, як інструмент формування базових цінностей, інститутів, інтересів людей у сучасному суспільстві. Культ раціоналізму. «Вигода» і «гедонізм», як системоформуючі парадигми сучасності. Власність і гроші, як гарантії свободи та самодостатності. Влада фінансів. Руйнування колективізму і общинності. Загострення суспільних суперечностей. Духовна криза.	Питання, кейси
2/2	8. Особистість в умовах футурошоку	Перевага у сучасному ритмі життя динаміки над статикою. «Прискорення» часу та «ущільнення» простору. Руйнування традиційної системи управління. Наростання некерованих турбулентних процесів. Знання, як головний інструмент примноження багатства і сили. Миттєвість у поширенні даних, ідей, символів. Демасифікація економіки. Невроз сучасної урбанізованої культури.	Питання, кейси
2/2	9. Особистість та сучасні тенденції розвитку інституту сім'ї в урбанізованому суспільстві.	Зростання економічної незалежності жінок. Фемінізм і сім'я. Ерозія традиційної моралі. Сексуальна революція. Зростання розлучень. Зростання кількості неповних сімей і дітей, народжених поза шлюбом. Пізніший час вступу у шлюб. Спільне життя без оформлення шлюбу. Збільшення кількості самотніх людей, які не беруть шлюб. Депопуляція і старіння населення.	Питання, кейси
-/2	10. Трансформації особистості в сучасному урбанізованому суспільстві	Нова реальність без кордонів і без меж. Панування утилітарності. Витіснення людини з центру культурного процесу на периферію. Тиражування культурних досягнень. Масова культура. Децентрація, плюралізм, фрагментація культури. Розсіяність і сплутаність цінностей. Панування нарцисизму і цинізму.	Питання, кейси

**Формування загальних, фахових компетенцій і
програмні результати навчання**

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК 2	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями та інноваційними технологіями
ЗК 3	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 4	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 5	Здатність до проведення аналітичних і наукових досліджень на відповідному рівні.
ЗК 6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді.
ЗК 10	Здатність до самоорганізації та автономної роботи.
ЗК 13	Здатність креативно мислити та генерувати нові ідеї.
ЗК 14	Здатність до діалогу та співпраці з представниками інших професійних груп різного рівня, з експертами в інших галузях знань/видах діяльності.
ФК 3	Здатність використовувати у професійній діяльності знання про розвиток основних ідей, учень та напрямків суспільних дисциплін.
ФК 5	Здатність аналізувати сучасні філософські та суспільно-політичні й економічні проблеми та вчення.
ФК 6	Здатність здійснювати інтелектуальну, логіко-мисленнєву діяльність, спрямовану на вирішення практичних завдань.
ФК 7	Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично й аргументовано та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
ФК 11	Здатність застосовувати в аналітичній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.
ПРН 1	Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, конструювати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку і професійного самовдосконалення.
ПРН 3	Застосовувати сучасні методики і технології, володіти способами інформаційно-описової діяльності, систематизування даних, структурування, опису предметної сфери (виділяти ключові категорії, поняття, персоналії, групи проблем або проблеми, систематизувати концепції, технології, методи вирішення проблем, ведення власної бази даних, укладання наукових робіт, рефератів тощо); дотримуватися правил академічної доброчесності;
ПРН 6	Знати основні напрями, тенденції, проблематику сучасної філософії та суспільних наук.
ПРН 11	Вміти аналізувати міркування, різні види інформації, факти, статистичні дані, робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки, прогнози та надавати рекомендації.
ПРН 16	Вміти застосовувати загальногуманітарні, філософські, політичні й економічні знання в різних сферах життєдіяльності.
ПРН 22	Знати нормативну суспільно-політичну й економічну теорію, їх прикладний та порівняльні аспекти; використовувати понятійно-категоріальний та аналітично-дослідницький апарат сучасної світової суспільної думки.

Літературні джерела

1. Белл Д. Социальные рамки информационного общества // Новая технократическая волна на Западе. М.: Прогресс, 1986. – 342с.
2. Гісем О., Мартинюк О. Людина і суспільство: в схемах, таблицях і коментарях. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003. – 252с.
3. Дебрэ Р. Введение в медиологию. - М.: Праксис, 2010. – 368с.
4. Діденко В.Ф. Діденко Л.В., Кондрашова-Діденко В.І., Людина і світ: Навч. посібник – К.: Вища школа, 2001. – 229с.
5. Дугин А. Конец экономики. СПб.: Амфора, 2010. – 479с.

6. Ільїн В.В. Фінансова цивілізація. - К. Книга, 2007. – 528с.
7. Каммінгс С. Реконструкція стратегії. - Х.: Гуманитарний Центр, 2010. – 560с.
8. Катасонов В.Ю. Капіталізм. Історія і ідеологія денежної цивілізації. - М.: Інститут русської цивілізації, 2013. – 1072с.
9. Кримський С.Б. Під сигнатурою Софії. - К.: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2008. – 367с.
10. Павленко Ю. Історія світової цивілізації. - К.: Либідь, 2000. – 360с.
11. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика. К.: Знання, 2008. – 663с.
12. Сорокін П.А. Человек. Цивілізація.Общество. - М.: Политиздат, 1992. – 543с.
13. Стиглиц Дж. Ю. Глобалізація: Тревожні тенденції. - М.: Національний общественно-науковий фонд, 2003. – 304с.
14. Стоунер Т. Інформаційне багатство: профіль постіндустріальної економіки // Нова технократическа волна на Западі. М.: Прогрес, 1986. – 345с.
15. Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В. Світ людини: Курс лекцій. К.: Либідь, 2003. – 432с.
16. Тихомиров Л.А. Релігійно-філософські основи історії. - М.: Айрис-прес, Лагуна-Арт, 2004. – 688с.
17. Тоффлер Е. Третя волна. М.: ООО "Издательство АСТ", 2002. – 773с.
18. Тоффлер Е. Шок майбутнього. - М.: ООО "Издательство АСТ", 2004. – 557с.
19. Узбестер Ф. Теорії інформаційного суспільства. М.: Аспект-Прес, 2004. – 400с.
20. Шпенглер О. Закат Європи. Т. 2. - Мн.: ООО "Попурри", 1999. – 720с.
21. Щокін Г.В. Закони соціального розвитку і управління. - К.: МАУП, 2006. 184с.
22. Ясперс К. Сучасна техніка // Нова технократическа волна на Западі. - М. Прогрес, 1986. – 450с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	80
Модуль 1 (теми 1-5) – обговорення кейсів	10
Модуль 2 (теми 5-10) – обговорення кейсів	10
Ессе (теми 1-8) – індивідуальна письмова робота	-
Залік (теми 1-8) – тести, завдання, кейси	-

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом